

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2433
Tarih: 23.05.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Hakkında Değişiklik Teklifim gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim. 23.05.2013

Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişme ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	31 Mayıs 2013	E. No: 2/1573		
Yan. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
E. E.	16	202	13.	Klm.
TBMM	B.İ.S.			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
23 Mayıs 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
23 Mayıs 2013
No : 214033

GENEL GEREKÇE

Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde 15 yıl boyunca uygulanmış olan Olağanüstü Hal Uygulaması Demokrasinin temel değerleri olan adaletin, hukuksal eşitliğin ve en önemlisi de kamusal denetimin neredeyse kapalı kapılar ardında kaldığı bir dönem olarak Türkiye siyasi tarihine geçmiştir. 13 ilde uygulanan ve tanınan yetkiler ile direkt olarak valinin inisiyatifine bırakılmış OHAL dönemi uygulamaları bölge insanı için bir kara dönemdir, izole edilmiş ve toplumsallıktan uzaklaştırılmış bir yaşam olmuş ve bugün halen hukuki aşamada cevap verilmemiş, faileri bulunmamış katliamların yaşandığı bu toprakların tarihinin karanlık bir sayfası haline gelmiştir.

Türkiye'nin demokratikleşmesinin önündeki en büyük engel Kürt sorununun çözümsüz bırakılması, demokratik reformların hızlandırılmaması, zamana yayılması sorunudur. Kürt sorunu, içerisinde asimilasyon politikalarından, kültürel hakların gaspına kadar hukuksal eşitsizliğe dair her şeyi barındırırken, geçmişte özellikle Kürt bölgelerinde yaşanan OHAL uygulamaları Kürt sorunun görünen somut yanı olmuştur.

OHAL döneminde Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde Kamu Kurumlarında görev yapan memurlar OHAL Valiliği'nin tek bir emriyle ya mesleğinden atılmış, ya da kazanılmış haklarından mahrum bırakılmıştır. 1987 yılında başlatılan OHAL uygulaması demokrasinin gereği olarak 2002 yılında kaldırılmış ancak o dönemde yaşanan birçok hukuksuz uygulama telafi edilmemiş ve bu uygulamaların etkileri bugüne kadar sürmüştür.

OHAL uygulamasının sebep olduğu haksız uygulamaların telafi edilmesi yasal düzenlemeler ile mümkün olacaktır. Özellikle 28 Şubat 1997 tarihinden sonra mağduriyet yaşayanlar ile ilgili yapılan yasal düzenlemeler OHAL döneminde bölgede yaşanan haksız uygulamalarında telafi edilmesini gerektirmiştir. Bugün Kürt sorunun çözümü aynı zamanda demokrasinin önündeki engellerin aşılmasıyla mümkündür. Bu engellerin en başında da geçmişe yönelik haksız uygulamaların hesabının verilmesi ve resmi olarak ortada ve adil olmayan bir uygulamanın yaratmış olduğu yıkımların, mağduriyetlerin çözülmesi, kazanılmış hakların geri verilmesi ve bu amaçla yapılacak olan yasal düzenlemelerin yürürlüğe girmesiyle mümkün olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

MADDE 40-Olağanüstü hal dönemlerinde bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarında açılan kamu görevine ve işçiliğe giriş sınavını kazanıp da, haklarında yapılan güvenlik soruşturması sonucunda sakıncalı olduğunun belirlenmesi nedeniyle göreve ve işe alınmayanlar ile alındıktan sonra görevine ve işine son verilenlerden, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar göreve ve işe alınmaları için kurumlarına başvurup da, göreve ve işe alınmamış olanlar, yaş şartı aranmaksızın ilgili mevzuatında veya toplu iş sözleşmelerinde öngörülen niteliklerin kaybedilmemiş olması koşuluyla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kurumlarına müracaat ettikleri takdirde, başvuru tarihinden itibaren en geç 60 gün içerisinde durumlarına göre, söz konusu görev ve işe alınmaları veya eski görevlerine veya eşdeğer bir göreve ve işlerine iade edilmelerine yönelik düzenleme yapılmıştır. Bu hususta göreve ve işe alınanlara, göreve ve işe iade edilenlere, öngörülen niteliklere haiz iken bu nitelikleri kaybetmiş olduklarını belgeleyenlere geçmişe yönelik olarak aylıklarının ve diğer özlük haklarının verilmesine dair ve açıkta geçen sürelerinin değerlendirilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 40- Olağanüstü hal dönemlerinde kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğine haiz kurumlarda açılan kamu görevi ve işçiliğe giriş sınavını kazanıp da haklarında yapılan güvenlik soruşturması sonucunda sakıncalı olduğunun belirtilmesi nedeniyle göreve ve işe alınmayanlar ile alındıktan sonra görevine ve işine son verilenler, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde kurumlarına müracaat ettikleri takdirde, yaş şartı aranmaksızın, ilgili mevzuatında veya toplu iş sözleşmelerinde öngörülen niteliklerin kaybedilmemiş olması koşuluyla başvuru tarihinden itibaren en geç 60 gün içinde durumlarına göre söz konusu görev ve işe atanırlar veya eski görevlerine veya eşdeğer bir göreve ve işlerine iade edilirler. Söz konusu kurumların bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte var olmaması durumunda, ilgililerintalep ettikleri ildeki kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlarda eş değer pozisyonlara atanırlar.

Birinci fıkrada belirtilenlere, görevlerine son verilış tarihi ile bumadde çerçevesinde yeniden atandıkları tarih arasında geçe süre için, kadrolarının sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatlar, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, özel hizmet tazminatı, ek ücret, ek ödeme, fazla çalışma ücreti ve benzeri adlar altında yapılan her türlü ödemelerbu madde çerçevesinde yapılan atamalarını müteakip altı ay içinde peşin olarak ödenir. Ayrıca ilgili kişiler söz konusu süre için ilgili sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilir, emeklilik şartını taşıyanların emeklilik işlemleri ilgili kurumlarca tamamlanır. Birinci fıkra kapsamında olup da bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte hayatını kaybetmiş olanlar için kanuni mirasçılarının birinci fıkrada belirtilen süre içinde başvurması halinde kanuni mirasçılara ödeme yapılır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.